We hebben daarom ook aan u nog een aantal vragen:

- Hoe kijkt de provincie naar de ontwikkelingen rondom doelsturing in relatie tot de eigen emissiereductieplannen en de overgang van het huidige vergunningenbeleid naar dat van de toekomst?

Antwoord:

We denken dat we hiermee een stap zetten in de richting van doelsturing. Veehouders kunnen straks aan de normen van bijlage 6 voldoen door te kiezen uit maatregelen binnen de menukaart van bijlage 6. Hiermee werken we stap voor stap toe naar een locatie-emissieplafond. Vooralsnog vertalen we het bedrijfslocatie-emissieplafond in maatregelen die we in het maatwerkbesluit vastleggen. Op termijn, zodra dit met oog op toezicht en handhaving mogelijk is, kunnen we de stap naar echte doelvoorschriften zetten. Nu is nog niet in te schatten wanneer dit zal zijn.

- Wat gebeurt er dan met bestaande vergunningen en de rechtszekerheid van ondernemers? Worden oude vergunningen gehandhaafd, aangepast, of ingetrokken?

Antwoord:

Als een veehouder een natuurvergunning heeft, wordt op basis van deze aanpak de maatregel die de veehouder wil treffen (de keuze uit de menukaart) als maatwerkvoorschrift toegevoegd aan de vergunning. Er wordt dus een wijziging doorgevoerd van een bepaald vergunningvoorschrift.

Als een veehouder (op basis van een AMvB) geen natuurvergunning heeft, wordt het maatwerkvoorschrift vastgelegd in een maatwerkbesluit.

In beide gevallen is in deze procedure bezwaar en beroep mogelijk. Daarmee beogen we de rechtszekerheid van de veehouders maximaal te borgen.

- Kunt u aangeven voor welke bedrijven en typen vergunningen het voorgestelde beleid geldt en voor welke niet, en hoe dit zich verhoudt tot situaties waarin sprake is van een NB-vergunning (al dan niet met interne saldering), een PAS-melding of een interimmer?

Antwoord:

Het voorgenomen beleid geldt voor alle veehouderijlocaties met één of meer stallen met een stalsysteem ouder dan 15 of 20 jaar. Hierbij geldt (zie bijlage VI) een (zeer lage) ondergrens qua aantal dieren. Hobbybedrijven zijn eveneens uitgezonderd.
Ook voor PAS-melders en intern saldeerders geldt dat zij vanuit de maatregel in artikel 3.98 Omgevingsverordening bij een verouderd stalsysteem emissiereducerende maatregelen moeten treffen. De op grond van de verordening vereiste melding met maatwerkvoorschrift staat daarbij 'los' van de verplichting dat PAS-melders en intern saldeerders de gerealiseerde situatie op grond van jurisprudentie moeten legaliseren.
Het is goed om hierbij in het achterhoofd te houden dat de verplichting om iets te doen alleen geldt voor huisvestingssystemen die 15/20 jaar oud zijn, dat betreft dus geen situatie die met een PAS-melding of via intern salderen zijn gerealiseerd.

- Op welke wijze is er nagedacht over de toekomstbestendigheid van de agrarische bedrijven en wordt hier tegelijkertijd flankerend beleid voor gemaakt?

Antwoord:

We houden bij het vaststellen van zowel de normen per sector, als ook de menukaart zoveel mogelijk rekening met betaalbaarheid van maatregelen. Dit wel binnen de kaders van een voldoende emissiereductie, waardoor deze aanpak voor een deel van de bedrijven, vooral in melkveehouderij, een stevige uitdaging zal zijn de benodigde maatregelen toe te passen.

De provincie Noord-Brabant heeft ondersteunende maatregelen voor veehouders die natuurinclusief/extensief willen boeren. Behalve begeleiding hebben we enkele grondregelingen waarbij grond onder gunstigere omstandigheden aan het bedrijf kan worden toegevoegd. Verder voeren we de beëindigingsregelingen van het rijk uit en bieden boeren daar ook begeleiding bij. Tot slot hebben we enkele grote meetprogramma's op het gebied van sensoren/'real time' meten en monitoren op het gebied van voer- en managementmaatregelen. Mogelijk volgt er nog meer, maar hangt van besluitvorming van het college van GS.

- Vanuit het convenant dierwaardige veehouderij zullen wellicht ook stalaanpassingen moeten volgen. Hoe wordt voorkomen dat agrariërs hiervoor een nieuwe investering moeten doen voordat de oude is terugverdiend?

Antwoord:

Het eerlijke antwoord is dat dit niet altijd voorkomen kan worden.

- Hoe verhouden de landelijke plannen van LVVN om verduurzamingsactiviteiten zonder vergunning toe te staan zich tot het provinciale beleid?

Antwoord:

LVVN wil via een AMvB emissiereductie van 30% of meer vergunningsvrij maken. Dat is een andere juridische route die in onze ogen kwetsbaar is omdat bij die maatregel geen afname van emissiereductie is geborgd. Ook bij die maatregel gaat het overigens alleen om het verduurzamen van stallen zonder met dieren uit te breiden.

Het verschil met onze aanpak is dat wij vanuit het realiseren van instandhoudingsdoelstellingen voor N2000-gebieden, veehouders verplichten maatregelen te nemen om emissies te verminderen als stallen ouder dan 15/20 jaar zijn.

- Wat zal er gebeuren als agrarische ondernemers niet bewegen of niet kunnen voldoen aan de gestelde maatregelen? Hebben bedrijven daar daadwerkelijk ruimte toe of worden beperkingen opgelegd? Wordt er maatwerk toegepast voor bedrijven die door bijvoorbeeld financiële of praktische redenen niet kunnen meebewegen?

Antwoord:

We proberen in de menukaart zoveel mogelijk betaalbare maatregelen op te voeren, zodat het in beginsel mogelijk is om er aan te voldoen.

Het eerlijke antwoord is dat als ondernemers uiteindelijk niet voldoen aan de (verplichte) maatregelen, we handhavend moeten optreden. Hiervoor wordt een Handelingskader

Toezicht en Handhaving opgesteld. Algemene lijn bij T&H is in het algemeen dat als het een ondernemer niet is aan te rekenen dat er binnen de gestelde termijn kan worden voldaan (ondernemer heeft tijdig alles gedaan, maar er lopen bv juridische procedures) aan deze een redelijke herstelttermijn wordt geboden.

- Wat gebeurt er concreet met latente stikstofruimte en slapende vergunningen na 1 juli 2026? Wordt deze ruimte automatisch ingetrokken?

Latente ruimte voor zover deze bestaat uit gedurende drie jaar *niet gerealiseerde* capaciteit (stallen niet gebouwd) of een bedrijf waar gedurende drie jaar geen dieren zijn gehouden, wordt ingevolge eerdere besluitvorming op 24 september jl. ingetrokken. Daarvoor worden individuele intrekkingsbesluiten genomen door GS. Dit beleid wordt eveneens bij deze wijziging van de omgevingsverordening vastgesteld. Bij de toepassing van de bijgestelde aanpak emissie-eisen gaan we eveneens uit van gerealiseerde capaciteit. Daarbij is het dan mogelijk dat veehouders eventueel *onbenutte* capaciteit (gedeeltelijke leegstand) gebruiken om aan hun taakstelling te voldoen.